

Minister Energii

BM-WPR.053.45.2025.KK

Warszawa, 2026-03-19

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji posłanki Agnieszki Ścigaj o numerze 14306 w sprawie *narastających zagrożeń hydrologicznych i geotechnicznych w powiecie olkuskim po likwidacji kopalni "Olkusz-Pomorzany"* poniżej przedstawiam odpowiedź na zadane pytania przygotowaną w porozumieniu z Ministrem Infrastruktury.

Rząd RP podejmuje liczne działania zmierzające do przygotowania aktualnej, kompleksowej analizy dotyczącej zagrożeń związanych z powstawaniem zalewisk, zapadlisk oraz podtopień w powiecie olkuskim po zaprzestaniu działalności kopalni „Olkusz- Pomorzany”. W tym celu, w ramach prac Międzyresortowego Zespołu ds. usuwania skutków i przeciwdziałania zagrożeniom związanym z zapadliskami i podtopieniami w gminie Trzebinia oraz w rejonie olkuskim (dalej: Zespół), opracowany zostanie dokument pn. „Studium identyfikacji zagrożeń wodnych i przeciwdziałania katastrofie ekologicznej na obszarze Trzebini i w rejonie olkuskim”, który ma zostać przygotowany we współpracy ekspertów Głównego Instytutu Górniczego – Państwowego Instytutu Badawczego (GIG) oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG). Obejmie on m.in. analizę aktualnego stanu wód gruntowych, identyfikację terenów podtopionych i zagrożonych, analizę płytkiej eksploatacji górniczej pod kątem zagrożeń zapadliskowych oraz szczegółową analizę hydrogeologiczną. Przewiduje się także przeprowadzenie oceny tempa wzrostu lustra wód wraz z prognozą, identyfikację zagrożeń środowiskowych i infrastrukturalnych oraz opracowanie wariantowych rozwiązań naprawczych i zapobiegawczych. Studium będzie również zawierało rekomendacje do dalszych decyzji administracyjnych i inwestycyjnych.

Obecnie za monitoring oraz działania analityczne i koordynacyjne odpowiadają właściwe organy administracji rządowej, organy nadzoru górniczego oraz administracji geologicznej przy współpracy jednostek naukowo-badawczych i samorządu terytorialnego. W zakresie bezpieczeństwa mieszkańców i infrastruktury istotną rolę odgrywają również organy administracji terenowej, w tym wojewoda, oraz jednostki samorządu lokalnego realizujące zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

W toku prac Zespołu wskazano na konieczność pilnego wdrożenia działań technicznych mających na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń dla mieszkańców i infrastruktury, w szczególności na terenie gminy Bolesław. Kluczową rekomendacją jest realizacja inwestycji umożliwiającej kontrolowany zrzut wód ze zalewisk Hutki I i Dąbrówka do Sztolni Ponikowskiej. Rozwiązanie to ma charakter zarówno interwencyjny, jak i długofalowy – docelowo zakłada się możliwość regulowania przepływu. Prace te będą realizowane przez ZGH Bolesław S.A. oraz PGL Lasy Państwowe (właściwą Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych). Podstawą do podjęcia działań była ocena sytuacji hydrogeologicznej wskazująca na rosnące zagrożenie dla zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury. Podnoszący się poziom wód może doprowadzić do utraty stateczności skarp ziemnych. Zespół wypracował rekomendację zastosowania ścieżki działania, pozwalającej na szybkie rozpoczęcie prac zabezpieczających. Skierował także do Wójta

Gminy Bolesław rekomendację rozważenia – po dokonaniu wnikliwej oceny sytuacji – ogłoszenia pogotowia lub alarmu przeciwpowodziowego na podstawie art. 31a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Wprowadzenie takiego stanu umożliwi szybkie wdrożenie działań technicznych ograniczających ryzyko katastrofalnych skutków hydrologicznych. W ostatnich latach wykonano szereg ocen i analiz ryzyka, realizowanych przez PIG oraz GIG. Wyniki tych prac stanowią obecnie podstawę merytoryczną działań administracji rządowej i samorządowej oraz prac ww. Zespołu.

Centrum Geozagrożeń PIG prowadzi systematyczne badania i monitoring zapadlisk oraz deformacji terenu na obszarach oddziaływania dawnego górnictwa rud cynku i ołowiu oraz terenów pogórnich. W ramach tych działań przeprowadzono m.in. kompleksową inwentaryzację zapadlisk w rejonie olkuskim. Rozpoznano ok. 1260 zapadlisk, z czego 216 uznano za istotne, ponieważ znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy oraz głównych dróg (do 20 m od infrastruktury). Dokonano analizy lokalizacji zapadlisk względem terenów zamieszkałych i infrastruktury technicznej. Wykonano monitoring i ocenę wpływu podnoszenia się poziomu wód gruntowych na reaktywację starych, zasypanych form zapadliskowych. Opracowano raporty kartograficzne i mapy zagrożeń dostępne dla obywateli i administracji publicznej.

GIG uczestniczy w pracach eksperckich dotyczących oceny ryzyka oraz przygotowania rozwiązań technicznych ograniczających skutki podnoszenia się poziomu wód gruntowych. Instytut prowadzi działania analityczne dotyczące procesów geotechnicznych i deformacyjnych, a także wspiera administrację w zakresie modelowania procesów zachodzących na terenach pogórnich oraz przygotowania założeń systemowego monitoringu. Kwestie te podlegają analizie utworzonej w ramach Zespołu Grupy roboczej ds. legislacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne¹ (dalej: ustawa) Państwowy Instytut Geologiczny – PIB zajmuje się badaniem i oceną stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza badania wód powierzchniowych, obejmujące elementy biologiczne, fizykochemiczne oraz chemiczne, a także wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych. Ww. służby państwowe prowadzą regularne badania w punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego kraju, w tym również w powiecie olkuskim.

W zakresie melioracji wodnych i odwodnienia informuję, że zgodnie z ustawą, PGW Wody Polskie prowadzi ewidencję melioracji wodnych oraz wykonuje zadania w zakresie programowania, planowania i nadzorowania wykonywania urządzeń melioracji wodnych. Oznacza to, że właściwość PGW Wody Polskie w tym zakresie dotyczy przypadków, w których urządzenia melioracji wodnych są wykonywane na koszt Skarbu Państwa. W pozostałych przypadkach wykonywanie urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów. Ponadto utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy, do tej spółki wodnej lub związku spółek wodnych.

PGW Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, lokalnie właściwy dla rejonu olkuskiego, realizuje zadania inwestycyjne, w tym dotyczące urządzeń melioracji wodnych, w oparciu o Program Planowanych Inwestycji w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie (dalej: PPI), sporządzony na podstawie art. 240 ust. 9 ustawy – Prawo wodne. PPI

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 960, 1535

zawiera realizowane i planowane do realizacji inwestycje na podstawie dokumentów planistycznych takich jak: Plany przeciwdziałania skutkom suszy, Plany gospodarowania wodami, Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, z podziałem na planowane źródła finansowania i zidentyfikowane w oparciu o dane dostępne dla PGW Wody Polskie. W aktualnie obowiązującym PPI nie ma zaplanowanych zadań inwestycyjnych, które dotyczyłyby skutków zaprzestania działalności kopalń.

Pracownicy PGW Wody Polskie, pomimo ograniczonych kompetencji w zakresie wpływu na decyzje ZGH „Bolesław” S.A., podejmują aktywne działania w odpowiedzi na zaistniałe okoliczności, w tym w szczególności: prowadzą nadzór w terenie, uczestniczą w spotkaniach z Dyrekcją ZGH „Bolesław” S.A. oraz przedstawicielami instytucji i społeczności lokalnej, formułują i przedstawiają ogólne wytyczne skierowane do zakładu górniczego, podejmują miejscowe działania na ciekach powiatu, mające na celu zniwelowanie zagrożeń i usprawnienie przepływu.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra

Marian Zmarły
Podsekretarz stanu
2026-03-19